

Concept-verslag Netwerkbrede bijeenkomst Tweede Kamer

Introductie

Op 27 november jl. vond in de Tweede Kamer een bijeenkomst van het PvdA Netwerk Ruimte plaats. Tijdens deze bijeenkomst hebben de leden van het Netwerk met elkaar stil gestaan bij thema's die de komende tijd belangrijk zijn op het gebied van ruimtelijke ordening en mobiliteit. Op basis hiervan kunnen we bepalen waar we ons als Netwerk het komende jaar mee bezig willen houden. Naast de Omgevingswet – die op korte termijn naar de Tweede Kamer wordt gestuurd en op 1 januari 2016 behandeld moet zijn – zijn er nog veel andere onderwerpen waaraan we de komende tijd als Netwerk aandacht moeten besteden geïnventariseerd.

Opzet Netwerk

Voorzitter Leonard Feis trapte de bijeenkomst af. Hij gaf een overzicht van de vele activiteiten die het Netwerk in 2013 heeft ondernomen. Zo zijn er onder meer bijeenkomsten georganiseerd over wonen, ruimtelijke sturing en PPS en is de Tweede Kamerfractie regelmatig gevraagd én ongevraagd van advies voorzien.

Het bestuur heeft voorgesteld om vanaf 2014 met een nieuwe opzet van het Netwerk te gaan werken. Naast brede bijeenkomsten over wat algemenere thema's wil het bestuur vier themagroepen instellen, waarbij ook meer specifieke thema's aan de orde zullen komen.

Deze themagroepen zijn:

- ruimtelijke kaders en leefkwaliteit;
- wonen;
- mobiliteit; en
- juridische advisering.

De eerste drie themagroepen zullen in min-of-meer vaste samenstelling regelmatig bijeenkomsten organiseren of adviezen schrijven. De laatste themagroep wordt meer *ad hoc* georganiseerd. Tijdens deze netwerkbrede bijeenkomst is een eerste start gemaakt met de onderwerpen die in de themagroepen behandeld kunnen worden.

Albert de Vries

Vervolgens kreeg Albert de Vries, Tweede Kamerlid voor de PvdA met onder meer ruimtelijke ordening in zijn portefeuille, het woord. Naast ruimtelijke ordening voert De Vries het woord over schepen/havens en de rijksdienst. Binnen de portefeuille ruimtelijke ordening zijn krimp en de Omgevingswet op dit moment de belangrijkste prioriteiten. Voor krimp komt hij binnenkort met een initiatiefnota. Met de Omgevingswet is De Vries nog minder bekend; hij heeft de toetsversie

bijvoorbeeld nog niet in gezien. Echter, hij ziet wel dat de minister erin slaagt om met de Omgevingswet een behoorlijke vernieuwing tot stand te krijgen. Zwakke plekken zitten er nog wel binnen het raamwerk van de diverse AMvB's. De positie van bewonersbelangen en andere belanghebbenden moet worden versterkt. Daarnaast moet de tegenstelling tussen zwakke en sterke factoren verdwijnen: gebruik niet het woord 'beschermen', maar het woord 'ontwikkelen' als het bijvoorbeeld om natuur gaat. Zo houd je in de ogen van het PvdA Kamerlid een gelijk speelveld. Ten slotte mist binnen de Omgevingswet nu het aspect 'mooier', dat moet in de definitieve versie wel terug komen.

Een ander belangrijk onderwerp is grondbeleid. De Vries vindt nog steeds dat Den Uyl gelijk had: winst door bestemmingsverandering moet ten goede van de gemeenschap komen. Hij wil deze discussie opnieuw entameren en kan daar de hulp van het Netwerk goed voor gebruiken.

Duco Hoogland

Na Albert de Vries kreeg Tweede Kamerlid Duco Hoogland het woord. Binnen de fractie houdt Hoogland zich bezig met openbaar vervoer. De onderwerpen binnen zijn portefeuille bekijkt hij vanuit drie invalshoeken: minder markt, meer uniformiteit en behoud van het publieke karakter van het OV. Om dit te illustreren geeft Hoogland drie voorbeelden.

Minder markt: het Vierde spoorpakket komt op ons af. De PvdA is uitgesproken tegenstander van het Vierde Spoorpakket. De NS presteert goed. Europa is er ooit mee begonnen omdat in andere landen marktwerking misschien wel de oplossing is voor de problemen die daar spelen. Echter, voor Nederland zijn deze maatregelen niet goed. De inzet van de fractie en van de staatssecretaris Mansveld (PvdA) van Infrastructuur en Milieu is om het pakket tegen te houden.

Meer uniformiteit: De OV-chipkaart is er het voorbeeld van. Hoogland bemerkt dat je door het groot aantal vervoerders steeds opnieuw moet inloggen met de OV-chipkaart. Volgens Hoogland moet er een doorstart plaatsvinden naar een nieuw systeem waarin vervoerders zelf regelen hoe ze de kosten aan elkaar door berekenen; de reiziger mag er geen last van hebben. Tot die tijd moet het papieren kaartje naast de OV-chipkaart blijven bestaan.

Publieke karakter behouden: Het karakter van de NS is uniek en dat moet het volgens Hoogland blijven. Bijzondere aan de NS is dat het nog een karakter heeft dat waardevol is. Er is veel op de NS aan te merken, maar de situatie van een NS met een publiek karakter is de minst slechte situatie van alle opties.

Themagroepen

Na deze uiteenzettingen van de Kamerleden gingen de leden van het Netwerk uiteen in de drie themagroepen: ruimtelijke kaders en leefkwaliteit, wonen en mobiliteit. Per themagroep is gebrainstormd over onderwerpen die de themagroepen in 2014 kunnen gaan behandelen. Vervolgens is een prioritering van deze onderwerpen gemaakt.

Ruimtelijke kaders en leefkwaliteit

In de groep Ruimtelijke Kaders en Leefkwaliteit werd een levendige discussie gevoerd over het nut en noodzaak van sturing of in ieder geval betrokkenheid bij ruimtelijke kaders om sociaaldemocratische doelen te behalen. Olifant is de kamer was toch de Omgevingswet, maar er is ook een mooie lijst van onderwerpen gemaakt, waarin wij het jaar 2014 mooi gevuld mee kunnen krijgen. Al staan we natuurlijk altijd open voor onderwerpen die nog niet op de lijst staan. Zoals gezegd is de Omgevingswet in dien mate van belang dat we in het nieuwe jaar, rondom de behandeling in de Tweede Kamer hier inzet op willen organiseren. Als bestuur horen wij graag wie ons daarbij wil helpen. De volgende onderwerpen zijn in het vizier voor 2014:

- Omgevingswet;
- bestemmingsplannen;
- publieksparticipatie;
- grondbeleid (aanpak leegstand stadscentra, voorkomen nieuwe vastgoedbubbel);
- rol provincie/gemeente in ruimtelijke strategie (handhaving& toezicht ruimtelijke wetgeving, behoud groene ruimtes);
- ontwikkelen: integreren economie, natuur, gezondheid, mobiliteit, e.d., met als uitkomst op alle punten winst;
- omgevingskwaliteit (Regievoering met behoud van flexibiliteit en keuzevrijheid; en
- regionale verschillen (krimp).

Wonen

De aanwezige leden in de themagroep Wonen hebben de volgende onderwerpen als belangrijkste aangemerkt:

- A. Demografische transitie
 - Hoe krijg je voldoende woningen voor groepen die groeien (singles en ouderen bijvoorbeeld)?
 - Opgave krimp (aldaar ontspannen woningmarkt)
- B. Economische transitie
 - Verborgene leegstand (van kantoren)
 - Omgekeerde hypotheek als pensioen
 - Prijsontwikkeling vastgoed – verliezen én winsten worden groter
 - De kloof van de grens sociale huur op 38.000 Euro
- C. Sociale transitie
 - Rol woningbouwcorporaties bij zorg
 - Transformatie steden
 - Zorg en wonen in wijken combineren
- D. Duurzame transitie
 - Duurzame stadsvernieuwingsgolf

Mobiliteit

De aanwezige leden in de themagroep Mobiliteit hebben de volgende onderwerpen als belangrijkste aangemerkt:

- Ketenmobiliteit: welke visie hebben we hierop (bijvoorbeeld als onderdeel van aanbestedingen). kun je mobiliteit net zo integraal benaderen als ruimtelijke ordening?
- Nieuwe mobiliteit: denk aan zelfrijdende auto's van Google, elektrisch rijden, maar ook aan innovatieve wegen.
- OV-chipkaart: hanteerbaarheid voor ouderen, financiering, overstapproblematiek.
- Programma Hoogfrequent Spoor: dit programma wordt nu uitgevoerd. Van belang om te bezien hoe dit past in ruimtelijke ontwikkelingen en andere vormen van mobiliteit/infrastructuur.

Andere onderwerpen die tijdens de brainstorm zijn genoemd zijn (in willekeurige volgorde): minder asfalt vs. nieuwe arbeidspatronen, goedkoop/gratis OV, veiligheid (zoals bij gebruik e-bikes, verlichting en oversteekplaatsen), premie voor bedrijven op A-locaties wat betreft OV, bedrijven verantwoordelijk maken voor OV, goederenvervoer en parkeren.